

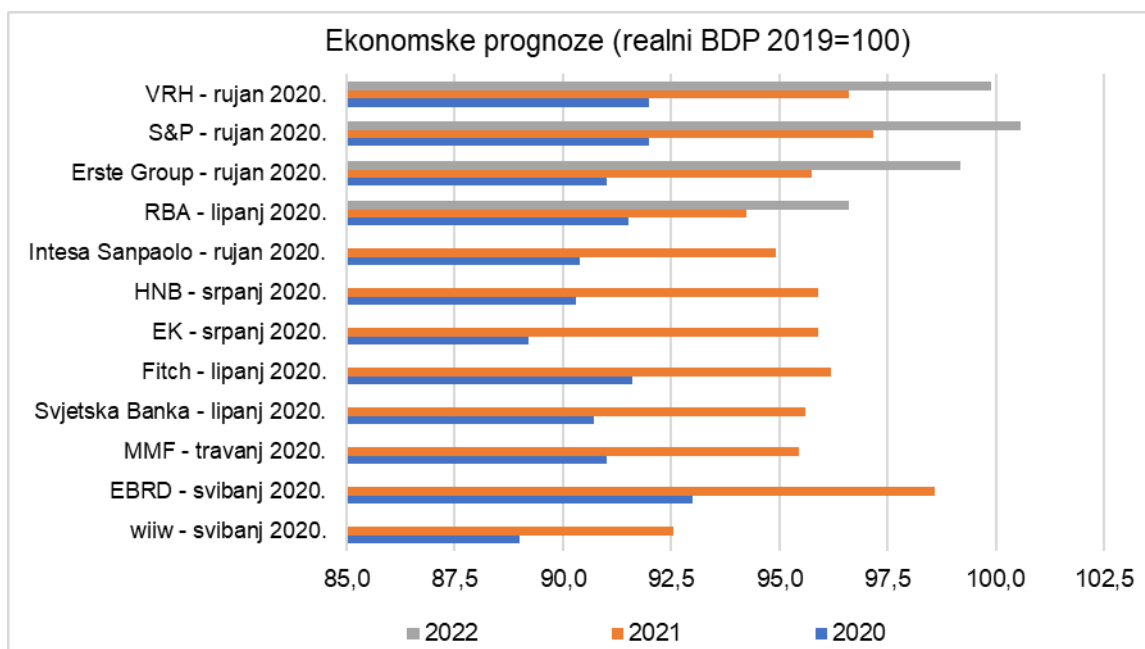
HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled makroekonomskih kretanja u tjednu 21.-25.9.2020.

Vlada Republike Hrvatske (VRH) je na ovotjednoj sjednici usvojila Smjernice za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. i projekcija za 2022. i 2023. koje, između ostalog, sadrže i makroekonomski i fiskalni okvir RH za nadolazeće razdoblje. Tako **VRH predviđa pad BDP-a u ovoj godini u iznosu od -8,0%, uz oporavak u narednim godinama po stopama: +5,0% u 2021., +3,4% u 2022. i + 3,1% u 2023.** Pritom su u odnosu na Program konvergencije RH iz travnja ove godine očekivanja u vezi ekonomske aktivnosti u 2020. nešto optimističnija, odnosno očekivana stopa rasta realnog BDP-a u Smjernicama viša je za 1,4 postotna boda u odnosu na prognozu iz travnja (-8,0% u odnosu na -9,4% u travnju). Iz VRH ovo objašnjavaju nešto slabijim inicijalnim ekonomskim udarom krize uzrokovane COVID-19 virusom u odnosu na ondašnja očekivanja.

Najveći doprinos padu BDP-a u 2020., kao i rastu u narednim godinama, trebala bi imati osobna potrošnja; međutim, brzina oporavka ponajviše će ovisiti o izvozu usluga, odnosno oporavku turističkog sektora. U Vladi su optimistični i oko kretanja na tržištu rada - za ovu godinu očekuju smanjenje broja zaposlenih od tek 1,4%, uz blago povećanje u narednim godinama. Iz Vlade najavljuju kako će, kao i u većini zemalja u EU, navedeni oporavak biti usporen i dugotrajan te se prestizanje predkrizne razine gospodarske aktivnosti predviđa tek u 2023. godini. Ova očekivanja se uvelike poklapaju i s prošlotjednim prognozama rejting agencije Standard & Poor's (S&P), iako su oni bili nešto optimističniji u vezi oporavka od VRH očekujući povratak ekonomske aktivnosti na razinu iz 2019. već u 2022. Rejting agencija S&P potvrdila je kreditni rejting Hrvatske na investicijskoj razini BBB- uz zadržavanje stabilnih izgleda.

Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

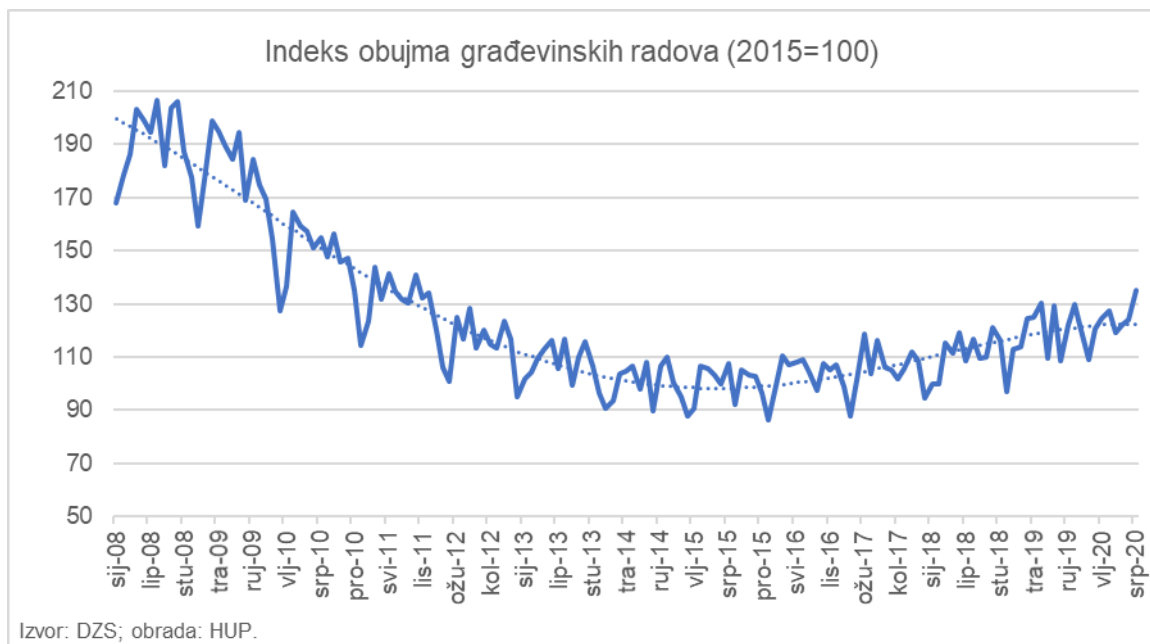
Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

Ovogodišnji proračunski manjak opće države trebao bi po vladinim projekcijama iznositi -6,7% BDP-a, u 2021. godini -2,9% što je unutar maastriških kriterija, 2022. -2,1%, a 2023. godine -1,6%. Javni dug u 2020. godini očekuje se na razini od oko 86% BDP-a, a u iduće tri godine očekuje se smanjenje toga udjela po prosječnoj stopi od dva postotna boda BDP-a godišnje. Potpredsjednik Vlade i ministar financija Zdravko Marić izjavio je kako efekt poreznih izmjena od iduće godine, a koje se tiču poreza na dohodak, iznosi oko dvije milijarde kuna, te da će središnja država u potpunosti neutralizirati efekt smanjivanja poreznih prihoda na lokalne proračune. Ministar Marić ovaj je tjedan i u više navrata komentirao **porezne izmjene** te je, između ostalog, rekao i da **nije predviđeno smanjenje PDV-a kojeg traže poduzetnici**.

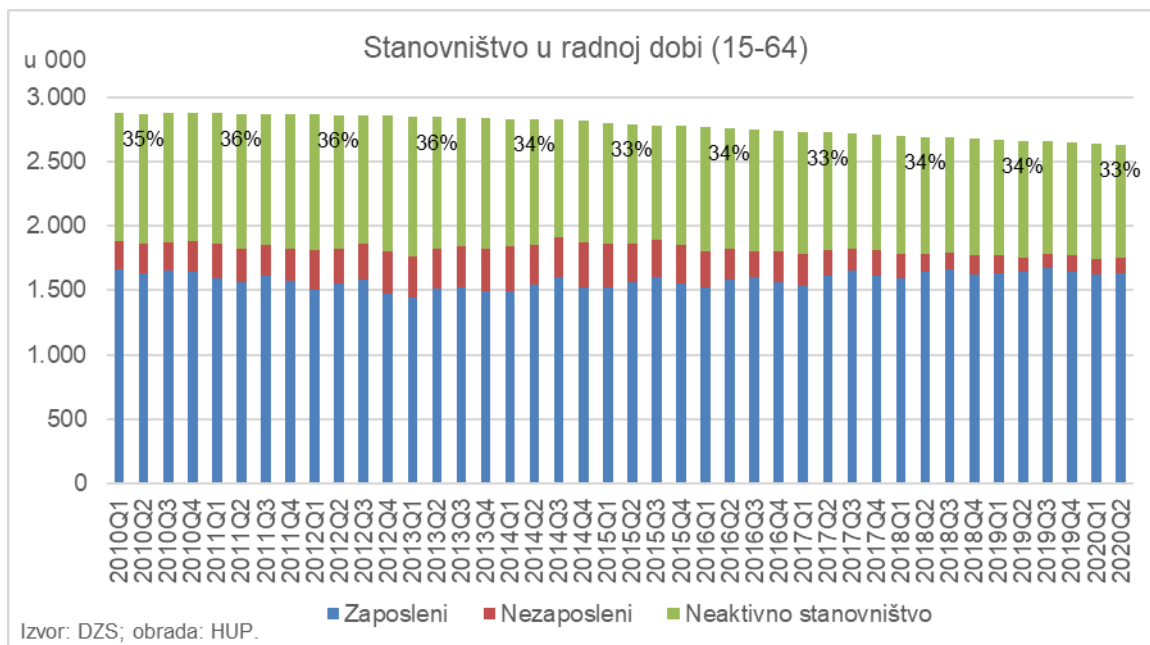
DZS je ovaj tjedan objavio podatke koji ukazuju na nastavak pozitivnih trendova u građevinarstvu i u srpnju. Prema kalendarski prilagođenim indeksima obujam građevinskih radova u srpnju 2020. u odnosu na srpanj 2019. veći je za 4,6%. Prema sezonski i kalendarski prilagođenim indeksima obujam građevinskih radova u srpnju 2020. u odnosu na lipanj 2020. manji je za 1,9%. **U prvih sedam mjeseci 2020. obujam građevinskih radova, prema izvornim indeksima, veći je za 3,3%** u odnosu na isto razdoblje 2019. Istovremeno je ukupan broj izdanih građevinskih dozvola u Hrvatskoj od siječnja do srpnja 2020. u usporedbi s istim razdobljem 2019. bio manji za 13,5%. Podsjetimo, na razini EU sezonski prilagođena proizvodnja u građevinarstvu u srpnju bila je mjesečno niža za 0,1% a u odnosu na isti mjesec 2019. niža za 3,9%, dok je u prvih sedam mjeseci zabilježila pad od 7,7%. Unatoč rastu u svibnju i lipnju, razina građevinske aktivnosti u srpnju 2020. u EU-27 iznosi samo oko 94,5% razine u veljači (europodručje 94,7%).

Prema podacima Ankete o radnoj snazi, u **drugom tromjesečju 2020.** stopa aktivnosti za stanovništvo starije od 15 iznosila je tek 50,8% (1.783 tisuće ekonomski aktivnih i 1.730 tisuća ekonomski neaktivnih osoba), što je nešto više u odnosu na prethodno tromjesečje ali i u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine. Stopa zaposlenosti za istu dobnu skupinu iznosila je 47,5% (1.668 tisuća) a stopa nezaposlenosti 6,4% (115 tisuća). U odnosu na isto tromjesečje prethodne godine broj zaposlenih bio je manji tek za 0,2%, dok je broj nezaposlenih bio viši za 6,5% tako da je broj aktivnih bio manji za 0,2%. Podsjetimo, prema podacima DZS-a, za razdoblje od siječnja do kolovoza 2020. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine broj ukupno zaposlenih pao je za 1,7%. Usporedba podataka pokazuje da je od ukupno 115 tisuća nezaposlenih prema Anketi njih 96 tisuća ili 83,4% bilo prijavljeno službi za zapošljavanje, a 16,6% anketno nezaposlenih nije bilo zainteresirano za prijavu službi za zapošljavanje. Istodobno, od ukupno 156 tisuća registriranih u

Hrvatskom zavodu za zapošljavanje njih 60 tisuća ili 38,7% nije zadovoljilo međunarodne kriterije nezaposlenosti. Ako ograničimo dobnu skupinu na tzv. **stanovništvo u radnoj dobi (15-64)**, onda je **stopa aktivnosti iznosila 66,5%, stopa zaposlenosti 62,2% a stopa nezaposlenosti 6,5%**. Gledajući strukturu zaposlenih prema NKD-u, **najviše je zaposlenih bilo u prerađivačkoj industriji (17,3%), nakon čega slijedi trgovina (13,4%) i građevinarstvo (7,2%) te djelatnosti pretežno javnog sektora s udjelima od 8,1% (zdravstvo), 7,6% (obrazovanje) i 7,0 % (javna uprava)**. Prema NKZ-u, najveći udio u zaposlenosti čine su znanstvenici, inženjeri i stručnjaci (19,0%), ispred uslužnih i trgovačkih zanimanja (15,4%).

Prema preliminarnim podacima Europske komisije, **pokazatelj povjerenja potrošača** (engl. *consumer confidence indicator*) **za mjesec rujan blago je porastao u odnosu na kolovoz (+0,8 bodova u eurozoni i +0,6 bodova u EU)**. S vrijednostima od -13,9 bodova (eurozona) i -14,9 bodova (EU), oba su pokazatelja ostala na razini ispod svojih dugoročnih prosjeka u iznosu od -11,1 (eurozona) i -10,5 (EU). Mjesečni pokazatelj povjerenja potrošača za EU dobiven je na temelju podataka istraživanja o potrošačima provedenima u razdoblju 1.-21. rujna u 26 zemalja članica EU, a što pokriva 98% ukupnih privatnih rashoda za konačnu potrošnju. Povrh toga, preliminarni podaci PMI pokazatelja sugeriraju **poboljšanje prerađivačke industrije u europodručju u rujnu u odnosu na kolovoz**, dok je **situacija u uslužnom sektoru lošija u odnosu na prethodni mjesec**. U publikaciji Ekonomski bilten (br. 6/2020) kojeg izdaje Europska središnja banka (ESB) navodi se kao najnoviji podaci i rezultati anketa upućuju na daljnji gospodarski oporavak u europodručju i ponovno jačanje rasta BDP-a u trećem tromjesečju, premda niže od razina koje su zabilježene prije krize. U odnosu na makroekonomske projekcije iz lipnja očekivani rast realnog BDP-a za 2020. revidiran je naviše pa bi tako godišnja stopa rasta realnog BDP-a za europodručje trebala iznositi -8,0% u 2020., 5,0% u 2021. i 3,2% u 2022.

Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, **kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 20.9. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 18% ukupno, ali tek 10% u trgovini te čak 47% u ugostiteljstvu**. U razdoblju 14.-20.9.2020. u odnosu na isto razdoblje 2019. vidljivo je smanjenje iznosa računa od 18% ukupno, 8% u trgovini te 48% u ugostiteljstvu. U razdoblju između 14. i 20. rujna u odnosu na prethodni tjedan (7.-13.9.2020.) vidljivo je smanjenje iznosa računa od 3% gledajući ukupno, 2% u sektoru trgovine, dok je u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane zabilježeno smanjenje iznosa računa od 12%.